

pustio dužnu pažnju kod ponovnog ukrcaja tereta time što je ovu operaciju izvršio sa zakašnjenjem, tek 18.II, što je dovelo do još težeg oštećenja.

Teret dokaza da li se radilo o višoj sili /kako je tvrdio brodar/ leži na onome tko se poziva na tu okolnost.

Iz gore navedenih razloga Kasacioni sud je odbio brodarov zahtjev, koji je bio upućen protiv presude Apelacionog suda u Parizu.

/DMP,1964, str.672/

I.G.

APELACIONI SUD, Rouen

Presuda od 5.VI 1964.

Cie d'assurances La Prévoyance
c/a Cie générale transatlantique

Prijevoz stvari morem - Šteta na teretu prouzrokovana kišom prije i za vrijeme ukrcaja - Opaske u teretnici - Razlika između prirodnog svojstva i stanja tereta - Brodar je odgovoran za štetu prouzrokovanu kišom za vrijeme ukrcaja ako nije imao na raspolaganje dovoljan broj zaštitnih tenidi - Odgovoran je i za štetu prouzrokovanu kišom prije ukrcaja ako u teretnicu ne unese opasku da je teret primljen u vlažnom stanju - Navod u teretnici da je drvo sirovo ne oslobadja brodara odgovornosti, jer se ta klauzula odnosi na prirodu, a ne na stanje tereta - Pod ovim uvjetima brodara ne oslobadja odgovornosti ni klauzula kojom otklanja svoju odgovornost za vlažnost tereta

Brodar je sklopio ugovor o prijevozu drva iz Kanade u Francusku. Radilo se o sirovim drvima "Douglas for rough green Lumber". Na odredištu je ekspertizom ustanovljeno da je teret oštećen od velike vlage slatke vode, a mogao je biti ovlažen za vrijeme ukrcaja ili nekoliko dana prije. Među strankama je nastao spor o naknadi štete. Prvostepeni sud je odbio tužbeni zahtjev, a drugostepeni preinačio prvostepenu presudu i brodara obvezao na naknadu štete.

Nesporno je među strankama da je roba prije ukrcaja ležala nekoliko dana na otvorenom skladištu, i da je za to vrijeme padala jaka kiša. Isto tako nije sporno da je kiša padala i prilikom ukrcaja, i da brod nije imao

dovoljan broj zaštitnih tendi, pa ih je, dok se teret ukrcavao, premiještao od jednoga grotla na drugo. Brođar je u teretnicu unio opasku da je drvo sirovo.

Prvostepeni sud je brođara oslobodio smatrajući da je učinio sve sa svoje strane da do štete ne dodje. Grotla su bila dobro zatvorena, teret pravilno složen, a ventilacija uredno osiguravana. Budući da je, uz to, teret krcan za vrijeme lijepog i suhog vremena, sud smatra da štetu treba pripisati prirodnom svojstvu robe za koji uzrok brođar ne odgovara.

Protiv ove presude žali se primalac i navodi da nije tačno da je za vrijeme ukrcaja bilo lijepo vrijeme, nego da je padala jaka kiša, i da prilikom ukrcaja nisu bile poduzimane sve potrebne mjere opreza. Sve ove činjenice veli da proizlaze iz brođskog dnevnika. Netačan je, dakle, kaže primalac, zaključak suda da je šteta nastala prirodnim svojstvom robe. U svom odgovoru na žalbu brođar navodi da ne može biti odgovoran jer je u teretnici naveo klauzulu da "brod ne odgovara za oderotine, pukotine, kvarenje i gubitak boje", što odgovara prirodi tereta. Uz to da je poduzeo i sve potrebne mjere da bi se teret očuvao od kvara.

Drugostepeni sud je brođara obvezao na naknadu štete iz ovih razloga:

Nesporno je među strankama da je šteta nastala od vlage prouzrokovane kišom, i da brođar nije stavio na raspolaganje dovoljan broj tenda da bi zaštitio robu prilikom ukrcaja. Za štetu koja je na ovaj način nastala za vrijeme ukrcaja brođar mora biti odgovoran. Što se pak tiče štete prouzrokovane kišom prije ukrcaja, brođar je bio dužan u teretnicu unijeti opasku o stanju tereta prema njegovom vanjskom izgledu, jer se radilo o robi koja je bila osobito podložna kvaru obzirom na trajanje putovanja, oscilaciju temperature, i hidrometeorološke uvjete područja kroz koje je brod morao proći. Sam navod da se radilo o sirovom drvu odnosi se na prirodu tereta, a ne i na njegovo stanje, i ta opaska nije dovoljna da bi se brođar mogao osloboditi odgovornosti. Nije u ovom slučaju bilo toliko bitno da je drvo bilo sirovo, nego da je bilo vlažno, a upravo na ovu zadnju okolnost brođar je morao obratiti pažnju stavljajući odgovarajućih klauzula u teretnicu.

/DME, 1964, str. 550/

B.J.